

"ƏKİNÇİ" NİN İŞİĞİNDA

(Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin "Aqrar mütəxəssis" qəzetinin 85 illiyi münasibətilə)

Məlumdur ki, Azərbaycanda ilk qəzet nəşri aqrar sahənin görkəmli mütəxəssisi Həsən bəy Zərdabinin təşəbbüsü və əməli fəaliyyəti ilə bağlıdır. «Torpaq, su və hava» adlı elmi-təcrübi əsəri 1889-cu ildə Zaqafqaziya sərgisində xüsusi mükafata layiq görülən Həsən bəy Zərdabi Moskvada Petrovsk-Razumovski adına Meşə Təsərrüfatı Akademiyasını bitirərək, kənd təsərrüfatı üzrə ilk diplomlu mütəxəssis olub, aqrar sahədə bildiklərini tətbiq etmək üçün "Əkinçi" qəzetini yaratdı. O zaman qəzet, sözün əsl mənasında, dövrünün güzgüsünə çevrildi və Azərbaycanda medianın mükəmməl özülünü formalaşdırdı. Həmin vaxt Azərbaycanda yüksək ixtisaslı aqrar mütəxəssislər hazırlayan təhsil ocağı yox idi. Yalnız 1929 - cu ildə müstəqil Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutu yarandı və 1931-ci ildə bu institut Gəncə şəhərinə köçürüldü.

Yeni yaranan institutun qarşısında mühüm vəzifələr dururdu. Yüksək ixtisaslı kamil mütəxəssislər hazırlamaq, buna müfəviq maddi-texniki baza yaratmaq, elmi-tədqiqat işlərini istiqamətləndirmək, dərs demək üçün professor-müəllim heyətini formalaşdırmaq, bir sözlə, respublikanın aqrar problemlərinə nəzəri və təcrübi istiqamət vermək bu ali təhsil ocağının əsas vəzifəsinə çevrildi. Problemləri yazıb təbliğ etmək və işıqlandırmaq üçün 1933-cü ildə "Əkinçi"

qəzetinin ənənələrinə sadıq qalan və onu davam etdirən "Kadr uğrunda", hazırki "Aqrar mütəxəssis" qəzeti yaradıldı. Qəzet "Əkinçi" qəzetinin mütərəqqi ənənələrindən öyrənir, inkişaf edir, yaşayırdı. Bu zaman milli jurnalist kadrları demək olar ki, yox idi. Odur ki, son illərə qədər qəzetə ADAU-nun professor-müəllim heyətinin nümayəndələri redaktorluq edirdilər. Professorlar H.Hacıyev, E.Məmmədov, R.Allahverdiyev, ədəbiyyatçı Ə.Həsənova, dosent C.Əkbərov, ədəbiyyatşünas A.Hüseynov, sonralar Y.Qurbanov, T.Azəri qəzetdə baş redaktor olmuşlar.

Qəzet yeni yaranandan 2000-ci illərə qədər ADAU-nun mətbəəsində çap olunurdu. Bu illərdə «Aqrar mütəxəssis» qəzeti alimlərin, tələbələrin və oxucuların sevimli tribunasına çevrilmişdi. Burada alimlər apardıqları elmi işlərin mahiyyəti haqqında çıxış edir, yaratdıqları yeni heyvan cinsləri, bitki sortları barədə oxuculara geniş məlumat verirdilər.

Qeyd olunmalıdır ki, o dövrdə milli ideologiyanın formalaşmasında əsaslı informasiya vasitəsi kimi qəzetin müntəzəm nəşrinə böyük ehtiyac vardı. Görkəmli alimlərin, kənd təsərrüfatı mütəxəssislərinin qəzetdə çıxış etməsinə tələbat duyulurdu. Azərbaycan Dövlət Himninin müəllifi, şair Əhməd Cavad 1931-1934-cü illərdə ADAU-da işləmiş, dillər kafedrasına rəhbərlik etmiş, bu sahədə ilk professor olmuş və qəzetlə yaxından əməkdaşlıq etmişdir. Bu zaman Azərbaycanın aqrar sahə üzrə alimləri artıq yetişirdi. Akademiklərdən Həsən Əliyev, Validə Tutayuk, Məmmədağlı Qəniyev, İmam Mustafayev, İlyas Abdullayev, Firuz Məlikov, Ağaxan Ağabəyli, Cəbrayıl Hüseynov, Həsən Seyidov, Cahangir Axundov, Ələkbər Quliyev, Rəhim Hüseynov, Siddiqə Məmmədova, Musa Musayev, Məmmədağlı Cəfərov və başqaları «Aqrar mütəxəssis» qəzeti ilə sıx əməkdaşlıq etmişlər.

1941-1945-ci illərin Rus-alman müharibəsində universitetin əməkdaşları və tələbələri fəal iştirak etmişdir. Bu illərdə «Aqrar mütəxəssis» qəzeti cəbhəyə gedənlərlə sıx əlaqə yaratmış və onlar haqqında maraqlı yazılar dərc etmişdir. İlk azərbaycanlı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı İsrail Məmmədov universitetin hazırlıq kursunda təhsilini yarımçıq qoyaraq könüllü müharibəyə getmiş, Novqorod yaxınlığında əlbəyaxa döyüşdə misli görünməmiş igidlik göstərmiş və Sovet İttifaqı Qəhrəmanı kimi yüksək ada layiq görülmüşdür. Bu hadisə qəzetin səhifələrində geniş işıqlandırılmışdır.

Gənclərin hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsində qəzetin bu qəbildən olan məqalələrinin xüsusi rolu olmuşdur.

1988-ji ildən başlayan Ermənistan-Azərbaycan-Dağlıq Qarabağ münaqişəsində də Aqrar Universitetin tələbə və müəllimləri fəal iştirak etmişlər. Onlardan İxtiyar Qasimov, Ənvər Fərəcov (ölümündən sonra) və Məhəmməd Həsənov Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülmüşlər. Şəhidlik zirvəsinə yüksəlmiş qəhrəmanlarımız haqqında "Aqrar mütəxəssis" qəzeti maraqlı və yaddaqalan oçerklər dərc etmişdir.

Qəzeti vərəqlədikcə zaman-zaman onun səhifələrinin tələbə-gənclərin yaradıcılıq arenasına çevrilməsinin şahidi olursan. Tələbələr elmi işlə məşğul

olur, ictimai işlərdə fəallıq göstərir, bədii yaradıcılığa da vaxt ayırırdılar. 1970-ji ildə bu qəzetin nəzdində "Pöhrələr" adlanan ədəbi dərnək fəaliyyət göstərirdi. Sonralar onların arasından respublikada tanınmış şairlər çıxmış və indi də onlar uğurla fəaliyyət göstərirlər. Filologiya elmləri doktoru İslam Sadiq, mərhum Rəna Teymur qızı, Seyid Əsgər Müzəffər oğlu və başqaları Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvləri, neçə-neçə bədii kitabların müəllifləridir.

Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin həm respublikamızda, həm də beynəlxalq aləmdə qazandığı çoxsaylı uğurlarını «Aqrar mütəxəssis» qəzeti öz səhifələrində müntəzəm işıqlandırır. 2001-ci ildə tədris sahəsində aparılan islahatlara, Avropa Şurasının tələblərinə uyğun proqramlara və digər göstəricilərinə görə ölkənin yeganə aqrar təhsil müəssisəsi Fransa Respublikasının Sənayeyə yardım Assosiasiyasının "Qızıl medalı" ilə təltif olunmuşdur. Bu əlamətdar maraqlı yazı formalarında oxucularına təqdim etmişdir.

«Aqrar mütəxəssis» qəzetinin fəaliyyət istiqamətində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin aqrar təhsil sistemində göstərdiyi qaygını müntəzəm işıqlandırılması mühüm yer tutur. 1973-cü ildə Kənd Təsərrüfatı Akademiyasında (indiki ADAU) kadr hazırlığını yaxşılaşdırmaq məqsədilə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev AKP MK-nın bürosunda xüsusi məsələ müzakirə etmiş və bununla da institutun gələcək inkişafı üçün proqram xarakterli tədbirlər planı hazırlanmışdır. Bu proqrama uyğun olaraq təhsil müəssisəsinə Xanlar rayonu (hazırda Göygöl) ərazisində yeni tələbə şəhərciyi salmaq üçün geniş torpaq sahəsi ayrılmış və müvafiq vəsait nəzərdə tutulmuşdur.

1980-ci il dekabrın 16-da universitetin 50 illik yubleyində şəxsən iştirak edən Heydər Əliyev SSRİ Ali Sovetinin qərarı ilə İnstituta verilən "Şərəf nişanı" ordenini təqdim etmiş və ordeni öz əli ilə ali təhsil ocağının bayrağına sancmışdır. Sonra ulu öndər Gəncədə uzunömürlülük rəmzi olaraq çinar ağacı əkməş və beləliklə, bu hadisəni tarixiləşdirmişdir. Hazırda bu çinar ağacı öz möhtəşəm görkəmi ilə Heydər Əliyev bağına xüsusi yaraşır. "Aqrar mütəxəssis» qəzeti bu unudulmaz məqamları öz səhifələrində davamlı işıqlandırır.

2008-ci ilin dekabrından başlayaraq ADAU-da köklü islahatlar keçirilməyə başlanmışdır. Təhsil müəssisəsində vaxtaşırı olaraq beynəlxalq səviyyəli elmi-praktik konfranslar, Prezident Administrasiyasının üzvləri, görkəmli diplomatların iştirakı ilə "Dəyirmi masalar" və digər mötəbər tədbirlər keçirilir, ideoloji və elmi işlərin istiqaməti müəyyənləşdirilir.

Hazırda Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetində 500 nəfərə yaxın professor-müəllim heyəti 5000-dən artıq tələbənin təhsili və tərbiyəsi ilə məşğul olur. Bu proses "Aqrar mütəxəssis" qəzetində öz əksini peşəkarlıqla tapır.

Bu gün Azərbaycanın təhsil müəssisələri içərisində ən səviyyəli tələbə yataqxanası ADAU-ya məxsusdur. Ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin diqqət və qaygısı sayəsində universitet əsl intibah dövrünü yaşayır. ADAU-nun rektoru, AMEA-nın müxbir üzvü, professor İbrahim Cəfərov təhsil müəssisəsinin maddi-texniki bazasının daha da zənginləşməsi, tədrisin keyfiyyətinin yaxşılaşması, beynəlxalq əlaqələrin genişlənməsi istiqamətində görülən işlərin

səmərəsinin artırılmasına ciddi diqqət yetirir. Aqrar Universitetin yeni inkişaf dövrü onun qəzetinin səhifələrini əsas mövzulardandır.

85 il fasiləsiz işıq üzü görmək qəzetin yaradıcı heyətinin böyük məsuliyyəti sayəsində mümkün olmuşdur. Maraqlı budur ki, zamanın diqtə etdiyi keçilməz yollar belə kollektiv tərəfindən əzmkarlıqla dəf edilib və qəzet öz daimi oxucusunu tapa bilib. İlk dəfə olaraq məhz "Aqrar mütəxəssis" qəzeti rəngli formatda çap edilmiş, nəşrin elektron versiyası oxuculara təqdim edilir.

2019-cu ildə ADAU-nun 90 yaşı tamam olur. Bu qocaman elm məbədi yubiley ilinə yeni töhfələr hazırlayır.

Problemlərimiz də çoxdur. Ümid edirik ki, rektor İ.Cəfərovun rəhbərliyi ilə qəzetin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi və universitetin şərəfli tarixini əks etdirən bu mənəvi güzgünün inkişaf etdirilməsi və yaşadılması istiqamətində səmərəli addımlar atılacaqdır.

Bir məqamı da qeyd etmək istərdim. Qəzetimizin "Əkinçi"nin ənənələrini layiqincə davam etdirdiyini nəzərə alaraq, redaksiya rektorluq qarşısında belə bir təşəbbüs qaldırmaq niyyətindədir: universitetin 90 illiyinə hədiyyə olaraq, "ƏKİNÇİ" adını qəbul etmək və bu adla işıq üzü görmək. "Əkinçi" adını bərpa etmək və yaşatmaq həm də H.B.Zərdabi ruhuna ehtiramın ən bariz nümunəsi olardı.